

Ebentoa vs. apokalipsia vs. matxinadak: utopiarik gabeko politikaz

Covid-19 > errezesio ekonomikoa > aldaketa klimatikoa > biodibertsitate kolapsoa > apokalipsia

---

Joseba Gabilondo

Pentsamenduaren azpiegitura historikoak (epistemea)

Covid-19-ren ebento eraldatzailea abiapuntu hartuta, hitzaldiak kapitalismoa-modernitatea-utopia-iraultza-patriarkia-nazioa lotura aztertuko du, orain arteko politika oro zein puntutaraino lotura horretan oinarritu den analizatzeko. Hitzaldiak beste lotura bat aztertuko du, zeina azken urteotan gero eta argiago azaldu den eta covid-19ak are begibistaratu duen: apokalipsia-matxinadak-sujetugabeko-politika. Horretarako hitzaldiak beste ebento bat hartuko du abiapuntutzat: XVI. mendeko inperialismo europarraren hedatze globalak sortarazitako "lehen" apokalipsi kolonial-indigena-feminista. Hala, hitzaldiak datorren "bigarren" apokalipsi ekologikoari aurre nola egin aztertuko du, utopiarik, subjektu politikorik, eta iraultzarik gabe, 2011az gero hedatu diren matxinada efimero baina etengabeak eta kapitalismoaren krisia oinarritzat hartuz.

Apokalipsia

Pentsamendu apokaliptikoaren ezaugarri nagusiak

- erlijiosoa / historikoa
- eskatologikoa / lehenaldi mitikoa
- epistemologikoa / “egia azkena eta erabatekoa” / des-belatzea

1 Gero erakuts ziezadan ur bizizko flubio pur bat, kristalak bezala argitzen zuenik, lainkoaren eta Bildotsaren thronotik heldu zela.

2 Eta haren plazaren erdian eta flubioaren alde bietarik *zen* bizitzeko arborea ekarten zituela hamabi fruktu, hilebethe oroz emaiten zuela bere fruktua, eta arborearen hostoak Jentilen osasunetakotz.

3 Eta gauza maradikaturik batre ezta izanen gehiagorik: baina lainkoaren eta Bildotsaren thronoa hartan izanen da, eta bere zerbitzariak zerbitzaturen dute hura.

4 Eta ikusiren dute haren begithartea, eta haren izena haien belarretan *izanen da*.

5 Eta gabik han ezta izanen, eta kandela argiren, ez iguzki argiren beharrik eztute: ezen lainko launak argitzen ditu hek: eta regnaturen dute sekula sekulakotz.

JOANES LEIZARRAGA. *IOANES THEOLOJIANOAREN
APOKALIPSEA EDO ERREBELATIONEA. 1571*

Utopia

Utopia

- *progresoa – aurrerapena – historia*
- *kapitalismoaren hedatze amaitezina*

- *humanismoa*

- *arrazoia / egia / zientzia*

- *sujetu bakarra: gizabanakoa, europarra (Federici)*

Utopia

Azaldu dizuedan errepublika horri, aparta ez ezik, bakar ere baderitzot. Beraz, sobera merezi du izen hau: benetako Errepublika. Beste alde batzuetan ere izan dute hizpide gizarte osoaren ongia, baina beti sartu izan dute tartean norberaren onurak eragindako zerbait. Utopian, berriz, denon ongia baino ez da izan kontuan, eta ez norberaren interesak (...) Utopian, guztiona da dena.

Europatik kanpo: Hego Amerikan, ugarte batean

TOMAS MORO, *UTOPIA*, 1516

Utopiaren kronopolitikatik geopolitikara (kapitalismoaren logika hedatzailea)

Kolonialismo europarra

Modernitatearen erroko apokalipsia (nekropolitika):

XVI. mendean Latinoamerikan gaztelar inperialismoak egindako sarraskiaren inguruko datuak eztabaidagarriak eta nekez frogagarriak badira ere, badirudi heriotza kopurua 100 milioira igo zitekeela (Katz, 1994: 66). Populazioaren %80-90 suntsitu zuten.

Historiako pandemia handiena ez da izurrite beltza: pandemia kolonialak

KATZ, STEPHEN T. (1994). *THE HOLOCAUST IN HISTORICAL CONTEXT: THE HOLOCAUST AND MASS DEATH BEFORE THE MODERN AGE*. OXFORD: OXFORD UNIVERSITY PRESS.

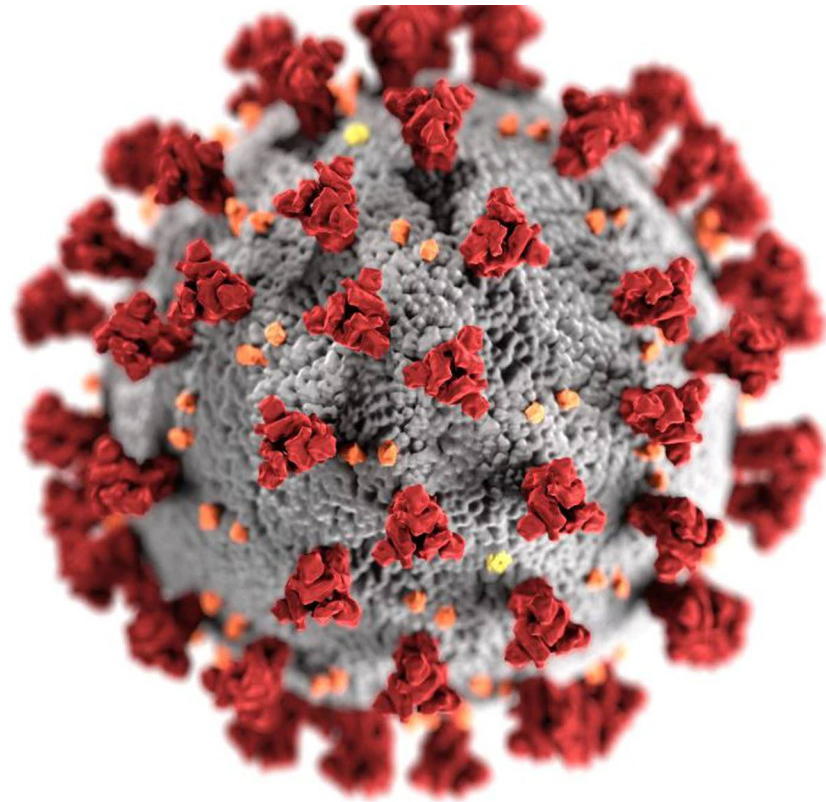

Utopia > modernitatearen
progresuzko historia > iraultza,
subjektu iraultzailea, ebentoa
(egia)

Erdi Aroko eta Encien Regimeko
matxinadak vs iraultzak

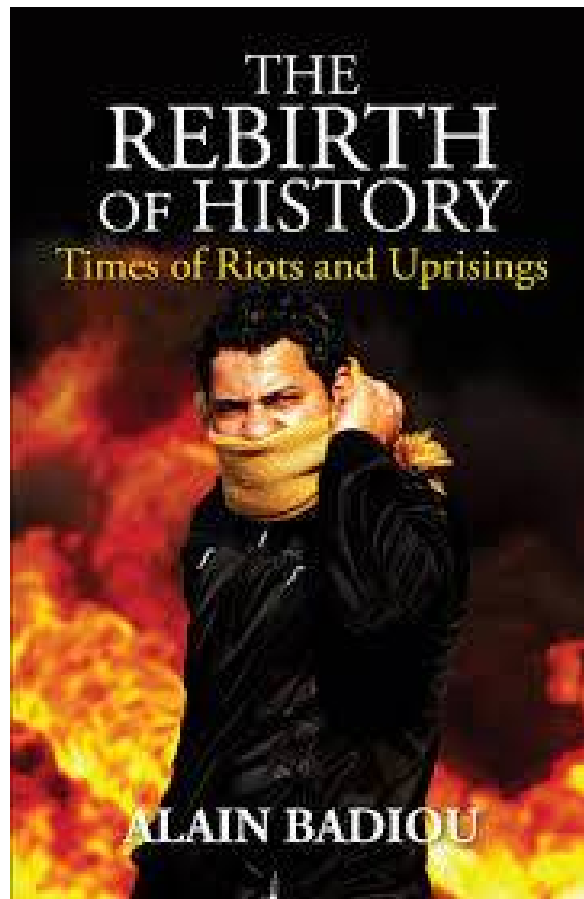

2008 eta gero: kapitalismo
global eta neoliberalaren krisia.
2 erantzun

1- erantzuna, gizartea: 2008 ondoko matxinadak eta iraultzak, sujetuak

- Udaberri arabiarra*
- 15M estate espainiarrean*
- Occupy Wall Street*
- Xaka horiak*
- 2018-3-8z geroko manifestazio feministak*
- Fridays for future*

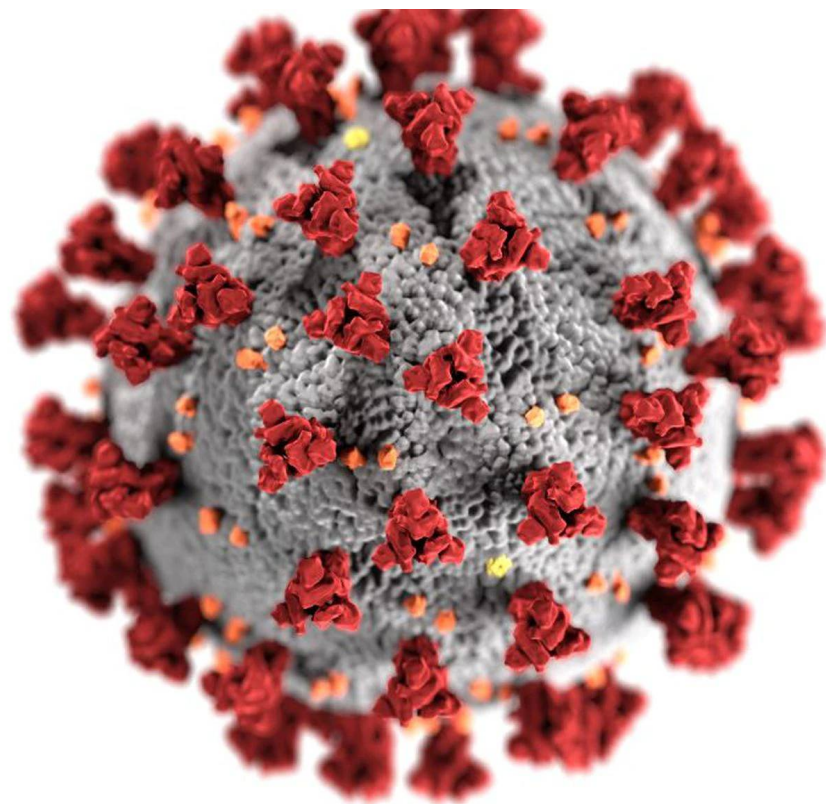

Badiou / Žižek
sujetu moderno iraultzailea vs.
sujetu gabeko politika

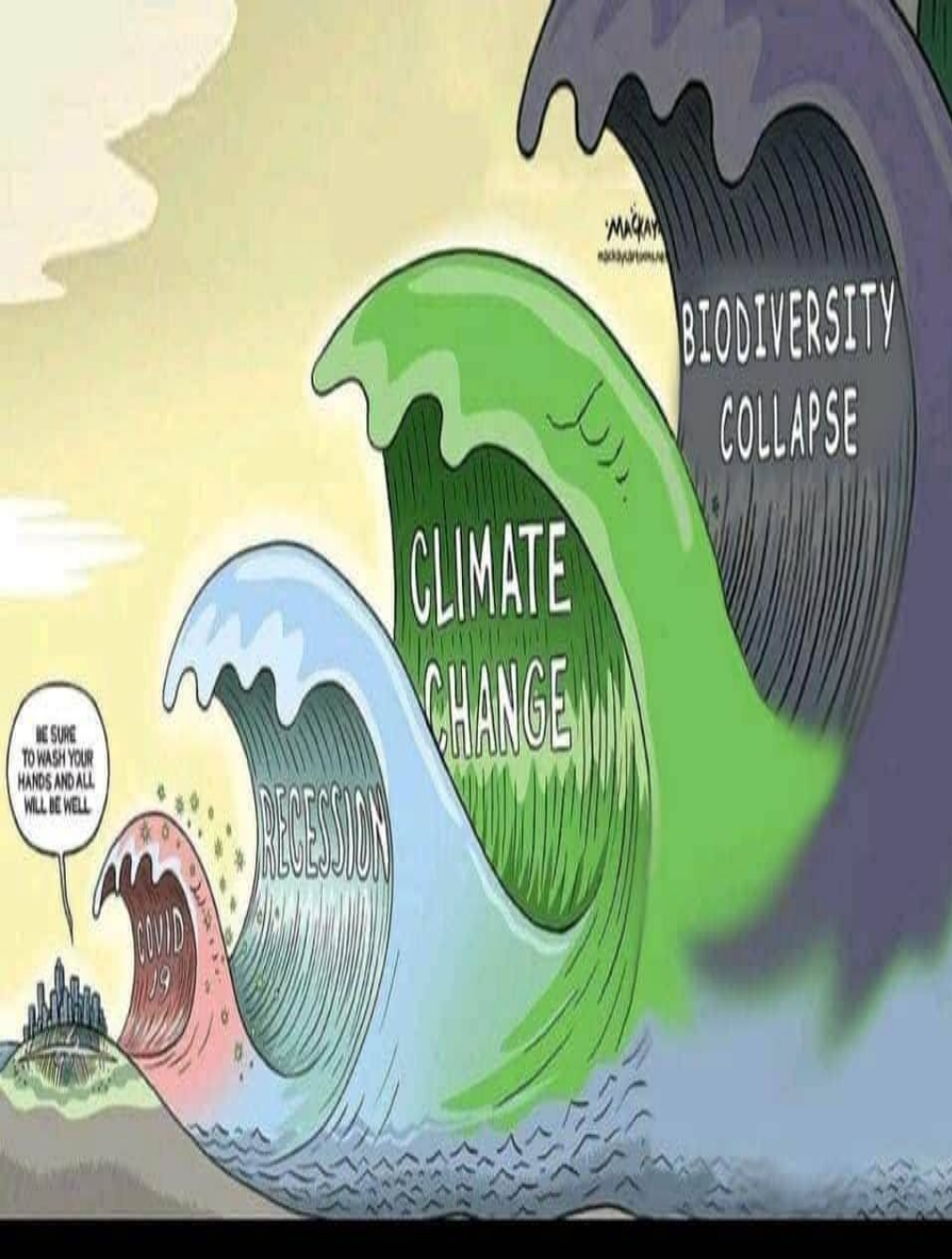
2. erantzuna, natura: covid-19

- estatuaren krisia: nekropolitika*
- gizabanako kontsumatzailearen krisia: musukoa*
- kapitalismoaren krisia: merkatua eta langabezia*

Covid 19: modernitatearen mugak, kapitalismo globala (modernitate ondokoa) eta apokalipsiaren des-belatzea

Covid-19 > aldaketa klimatikoa > apokalipsia

- kapitalismo globalaren hedatze nekropolitikoa / antropozenoa
  - katastrofismoa, tekno-baikortasuna
  - apokalipsi post-koloniala: XVI mendeko indigenak gara
-

Politika apokaliptikoa:

- zein da subjektu politikoa
- ebentoa vs. matxinada vs iraultza
- politika berri bat: zaintza, heriotza, denbora, egia